

NYOLCADIK FEJEZET

A MAGYAR ZSIDÓK SORSA A NÉMET MEGSZÁLLÁS ALATT ÁLLÓ EURÓPÁBAN

A KÁLLAY-KORMÁNY nemcsak annak a szívós és egyre agresszívebb német követelőzésnek állt ellent, hogy Magyarországon léptessék életbe a „végleges megoldást” elősegítő intézkedéseket, de ugyanilyen határozottsággal védelmezte a magyar állampolgárságú zsidók érdekeit is, akik náci befolyási övezetekben éltek. 1944. március 19-ig, amíg Magyarországot a németek meg nem szállták, a Harmadik Birodalomban és a németek megszállta Európa különböző részein a magyar zsidóknak összehasonlíthatatlanul jobb volt a helyzetük, mint más nemzetiségű hit-sorsosaiknak, s ezt a magyar kormány védelmének köszönhatték.

Németország, a Németországhoz csatolt területek és a Főkormányzóság

A második világháború kitörése, Lengyelország, Nyugat-Európa és a Balkán villámgyors meghódítása után a németek ezeken a területeken is egész sor drákói rendelkezést léptettek életbe a zsidók ellen. Mindez azonban csupán előkészítette a tömeges megsemmisítés programját, amelynek megvalósításához 1941 júniusában, a Szovjetunió megtámadása után kezdtek hozzá. Az intézkedésekkel a zsidókat sárga csillag viselésére kötelezték, gettókba zárták és elvették javaikat. A németek ugyanezt a sorsot szánták azoknak a külföldi állampolgárságú zsidóknak is, akik a megszállt vagy a Birodalomba bekebelezett területeken, illetve az ún. Főkormányzóság területén éltek.¹

A háborúnak ebben a korai szakaszában a magyar kormányt kettős cél vezérelte. Nem elégedett meg azzal, hogy kivételeztséget biztosított a magyar zsidóknak a zsidók ellen máshol bevezetett intézkedések alól, hanem a magyar állampolgárokat megillető jogvédelemben is részesítette őket. Továbbra is kiadott útlevelet a részükre, és akár Németországon át